

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Lain tavoitteena on toteuttaa valtakunnallinen yhteinen tietojärjestelmä rakennetun ympäristön tiedolle. Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämä tietojärjestelmä sisältäisi rakentamisen ja alueidenkäytön tietoja. Laissa säädettäisiin rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamisesta, ylläpidosta, tallennettavista tiedoista, tiedonsaanti- ja tiedonluovutusosoikeuksista ja tietojärjestelmän rekisterinpitäjistä. Tietojärjestelmän yhteisrekisterinpitäjinä toimisivat Suomen ympäristökeskus, kunnat ja maakuntien liitot. Suomen ympäristökeskukselle säädettäisiin lisäksi velvollisuus perustaa julkinen tietopalvelu rakennetun ympäristön tiedon jakamista varten sekä velvollisuus tehdä tilastointia. Ehdotetulla sääntelyllä luotaisiin toimintaedellytykset rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehittämiseksi ja ylläpidolle. Sääntelyllä toteutetaan hallitusohjelman kirjausta rakennetun ympäristön valtakunnallisesta digitaalisesta rekisteristä ja tietopalustasta, joihin alueidenkäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat. Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella lakiin lisättäisiin kaavojen ja tonttijaon digitalisaatiosta johtuvat muutokset. Kaavat ja tonttijako laadittaisiin jatkossa valtakunnallisesti yhteentoimivassa tietomallimuodossa. Kaavat koostuisivat nykyisten kaavamerkintöjen ja -määräysten sijaan kaavakohteista ja kaavamääräyksistä. Kaavakohteet ja -määräykset esitettäisiin valtakunnallisesti vakiomuotoisena. Kaavat, valmistelussa olevat kaavat niiden laadinnan eri vaiheissa ja tonttijaot olisi toimitettava rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Tavoitteet

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskevan lain tavoitteena on edistää rakennetun ympäristön tiedonhallintaa, tietojen ajantasaisuutta ja laatua, koneluetavuutta sekä saavutettavuutta tarjoamalla pääsy viranomaistietovarannoissa olevaan rakennetun ympäristön tietoon. Rakennetun ympäristön tietovarannosta yhdenmukainen tieto on esteettömästi käyttäjien saatavissa koko yhteiskunnassa, päällekkäisen tiedon kerääminen vähenee merkittävästi ja tieto pysyy ajan tasalla.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä **ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti**.

Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä sekä valtioneuvoston hankeikkunassa.

VAHVA-asianhallintaa käyttäviä ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta. Tämän lisäksi lausunto tulee viedä VAHVAn sille asialle, johon lausunto liittyy.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan ympäristöministeriöön viimeistään perjantaina 12.8.2022 vastaamalla tähän lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

Erityisasiantuntija Jaakko Rastas, jaakko.rastas@gov.fi 0295 250 217 (11.7. alkaen).

Ohjelmapäällikkö Juhana Rautiainen, juhana.rautiainen@gov.fi (23.6.-8.7. välisenä aikana).

Linkit

<https://ym.fi/ryhti> - Ryhti-hankkeen verkkosivut (ym.fi)

https://ym.fi/documents/1410903/39234050/Ryhti_Yleisesite-FI_09.06.22.pdf/4528c9a8-aec3-4dd0-18b1-670f5b021017/Ryhti_Yleisesite-FI_09.06.22.pdf?t=1654783561242 - Hankkeen esite (ympäristöministeriö)

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esityksestä rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta.pdf](#)

[Svenskt sammandrag om lag om datasystemet för den byggda miljön och om ändring av markanvändnings- och bygglagen.pdf](#)

[Luonnos rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta valtioneuvoston asetuksesta.pdf](#)

[Utkast till förordning av statsrådet om ett datasystem för den byggda miljön .pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Ajatuspaja Visio
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Asunto- toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI
BuildingSMART Finland
Digi- ja väestötietovirasto DVV
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon liitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
FiCom ry
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Forum Virium
Geoforum Finland ry
Green Building Council Finland
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin yliopisto
Helsinki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun kaupunki
Joutsa
Järvenpää
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kansallisarkisto

Kaupan liitto
KEHA-keskus
Kemiönsaari
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keskisuomen liitto
Kiinteistöliitto
KIRAHUB
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta
Kokkola
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Kuopion kaupunki
Kymenlaakson liitto
Lainsäädännön arviointineuvosto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin yliopisto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Luonnonvarakeskus
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Maanmittausinsinöörien Liitto MIL
Maanmittauslaitos
Metsähallitus
Metsäkeskus Tapio
Metsäteollisuus
Motiva
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulu
Oulun yliopisto
PAKU-foorumin kunnat
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjala liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Porin kaupunki

Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen liitto
Pääesikunta
Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
Rakennusmestarit ja-insinöörit AMK RKL
Rakennusteollisuus RT
Rakennustietosäätiö RTS
Ruokavirasto
Saamelaiskäräjät
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan liitto
Senaatti
Sisäministeriö
Sitra
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura
Suomen Kotiseutuliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Luonnonsuojeluliitto
Suomen maailmanperintökohteiden yhdistys ry,
Suomen Maisema-arkkitehtiliitto
Suomen Metsäkeskus
Suomen Omakotiliitto
Suomen Pelastusalan keskusjärjestö
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL
Suomen Tuulivoimayhdistys ry
Suomen Yrittäjät
Suunnittelu- ja konsultointiyrietykset SKOL
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
SYKE
Säteilyturvakeskus STUK
Tampere
Tampereen yliopisto
Teknologiateollisuus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Tornio
Traficom
Turun hallinto-oikeus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Vaasan hallinto-oikeus
Valkeakoski
Valtion Taloudellinen tutkimuskeskus VATT

Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaa
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
VERO
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntoa antaessanne pyydämme huomioimaan, että tämä esitys ei koske luonnosta hallituksen esitykseksi rakentamislaki.

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

Seppälä Anna-Leena
Ympäristöministeriö

Rastas Jaakko

